

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ
ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2008

Λατινικά Κατεύθυνσης

A. -ΚΕΙΜΕΝΟ

Να μεταφραστούν τα παρακάτω **αποσπάσματα**:

1.«Congrediamur, ut singularis proelii enentu cernatur, quanto miles Latinus Romano virtute antecellat». Tum adulescens, viribus suis confisus et cupiditate pugnandi permotus, iniussu consulis in certamen ruit; et fortior hoste, hasta eum transfixit et armis spoliavit.

2.Colendo et cogitando homines excellentes animum et mentem meam conformabam. Sic enim - laudem et honestatem solum expetendo, omnes cruciatus corporis et omnia pericula mortis parvi esse ducendo - me pro salute vestra in tot ac tantas dimicationes obicere potui.

3.Nam cum ad eum magnum pondus auri publice missum attulissent, ut eo uteretur, vultum risu solvit et protinus dixit: «Supervacaneae, ne dicam ineptae, legationis ministri, narrate Samnitibus Manium Curium malle locupletibus imperare quam ipsum fieri locupletem; et mementote me nec acie vinci nec pecunia corrumpi posse».

4.Ea victores ferociores impotentioresque reddit, ut, etiamsi natura tales non sint, necessitate esse cogantur. Bellorum enim civilium exitus tales sunt semper, ut non solum ea fiant, quae velit victor, sed etiam ut victor obsequatur iis, quorum auxilio victoria parta sit.

B. -ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

singularis proelii: αφαιρετική ενικού αριθμού
adulescens: γενική πληθυντικού αριθμού
certamen: αιτιατική πληθυντικού
omnia pericula: δοτική ενικού αριθμού
cruciatus: δοτική ενικού αριθμού
dimicationes: αφαιρετική ενικού αριθμού
magnum pondus: αιτιατική πληθυντικού
risu: γενική πληθυντικού αριθμού
ministri: αφαιρετική ενικού αριθμού
acie: αφαιρετική ενικού αριθμού
necessitate: γενική πληθυντικού αριθμού
auxilio: δοτική πληθυντικού αριθμού

2. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθένα από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους (για τους περιφραστικούς τύπους να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο):

congrediamur: το ίδιο πρόσωπο στην ίδια έγκλιση και φωνή στον μέλλοντα
cernatur: το ίδιο πρόσωπο στην ίδια έγκλιση και φωνή στον παρακείμενο
antecellat: το ίδιο πρόσωπο στην ίδια έγκλιση και φωνή στον παρατατικό
ruit: γ' ενικό πρόσωπο μέλλοντα της ίδιας φωνής
transfixit: το ίδιο πρόσωπο στην ίδια έγκλιση και φωνή στον

ενεστώτα

potui: το ίδιο πρόσωπο στην ίδια έγκλιση και φωνή στον υπερσυντέλικο

obicere: απαρέμφατο μέλλοντα ίδιας φωνής

fieri: απαρέμφατο συντελεσμένου μέλλοντα

corrumpi: απαρέμφατο μέλλοντα ίδιας φωνής

reddit: το γ' πληθ. πρόσωπο συντελεσμένου μέλλοντα ίδιας φωνής

velit: το ίδιο πρόσωπο στην ίδια έγκλιση και φωνή στον παρατατικό

obsequatur: το ίδιο πρόσωπο στην ίδια έγκλιση και φωνή στον παρακείμενο

parta sit: το ίδιο πρόσωπο στην ίδια έγκλιση και φωνή στον ενεστώτα

cogantur: το ίδιο πρόσωπο στην ίδια έγκλιση και φωνή στον παρακείμενο

sunt: το ίδιο πρόσωπο στην υποτακτική μέλλοντα (ίδιας φωνής)

3. Να αναγνωρίσετε **συντακτικά** τις **υπογραμμισμένες λέξεις** του κειμένου.

4. **confisus** (πρώτο απόσπασμα), **missum** (τρίτο απόσπασμα): **Να αναλυθούν** οι μετοχές σε ισοδύναμες **δευτερεύουσες προτάσεις**.

5. «Colendo et cogitando homines excellentes animum et mentem meam conformabam»: Στο απόσπασμα αυτό να κάνετε τη **γερονδιακή έλξη** και να διευκρινίσετε εάν αυτή είναι **υποχρεωτική ή προαιρετική**.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A. -ΚΕΙΜΕΝΟ

1.«Ας μονομαχήσουμε, για να κριθεί από την έκβαση της μονομαχίας, πόσο ο Λατίνος στρατιώτης ξεπερνά στην ανδρεία το Ρωμαίο». Τότε ο νεαρός, έχοντας εμπιστοσύνη στις δυνάμεις του (επειδή είχε εμπιστοσύνη) και παρακινήμενος (επειδή παρακινήθηκε) από την επιθυμία του να πολεμήσει, παρά τη διαταγή του υπάτου όρμησε στη μάχη. Και γενναίότερος από τον εχθρό, διαπέρασε αυτόν με το δόρυ και (τον) απογύμνωσε από τα όπλα (του).

2. Με το να λατρεύω και με το να σκέπτομαι τους έξοχους ανθρώπους διέπλαθα την ψυχή και το νου μου. Γιατί έτσι - με το να επιδιώκω δηλαδή μόνο τον έπαινο και την τιμή, με το να θεωρώ ότι είναι μικρής αξίας όλα τα βάρη του σώματος και όλοι οι κίνδυνοι του θανάτου - μπόρεσα να ριχτώ σε τόσο πολλούς και τόσο μεγάλους αγώνες για τη σωτηρία σας.

3. Δηλαδή όταν πρόσφεραν σε αυτόν μεγάλο βάρος χρυσού που στάλθηκε με δημόσια έγκριση, για να το χρησιμοποιήσει, χαλάρωσε το πρόσωπο με το γέλιο και αμέσως είπε: «Της ανώφελης, για να μην πω ανόητης, πρεσβείας

πρεσβευτές, πείτε στους Σαμνίτες ότι ο Μάριος Κούριος προτιμά να διατάζει τους πλούσιους παρά να γίνει ο ίδιος πλούσιος· και θυμηθείτε ότι εγώ ούτε με μάχη μπορώ να νικηθώ ούτε με χρήματα να διαφθαρώ».

4. Αυτή κάνει τους νικητές αγριότερους κα πιο αχαλίνωτους ώστε, και αν ακόμα δεν είναι από τη φύση τέτοιοι, να αναγκάζονται να είναι από ανάγκη. Η έκβαση πράγματι των εμφύλιων πολέμων είναι πάντα τέτοια, ώστε να γίνονται όχι μόνο αυτά που θέλει ο νικητής, αλλά ακόμη ώστε ο νικητής να κάνει το χατήρι σε αυτούς, με τη βοήθεια των οποίων κερδήθηκε η νίκη.

B. -ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. singulari proelio, adulescentium, certamina, omni periculo, cruciatui, dimicatione, magna pondera, risuum, ministro, acie, necessitatum, auxiliis

2. congressuri simus, conspectum sit, antecelleret, ruet, transfigit, potueram, obiecturum esse, factum fore, corruptum iri, reddiderint, vellet, obsecutus sit, pariat, coacti sint, futuri sint

3. **proelii**=γενική υποκειμενική στο eventu
eventu= αφαιρετική που δηλώνει σημείο εκκίνησης για εκτίμηση - κρίση

pugnandi= γενική του γερονδίου ως γενική αντικειμενική ή ως γενική ως συμπλήρωμα στο cupiditate

armis= αφαιρετική της απομάκρυνσης ή του χωρισμού στο spoliavit

expetendo= απρόθετη αφαιρετική του γερονδίου που δηλώνει τρόπο, ως επεξήγηση στο sic

mortis= γενική επεξηγηματική στο pericula

auri= γενική διαιρετική στο pondus

risu= αφαιρετική του τρόπου προσδιορίζει το solvit

me= υποκείμενο των απαρεμφάτων posse, vinci και corrumpi (ετεροπροσωπία)

acie= αφαιρετική οργανική προσδιορίζει το vinci

4. **confisus: quia viribus suis confisus erat ή cum viribus suis confisus esset** (επειδή η αιτιολογία μπορεί να θεωρηθεί ως αποτέλεσμα εσωτερικής λογικής διεργασίας)

missum: quad publice missum erat

5. **Colendis et cogitandis hominibus excellentibus**. Η γερονδιακή έλξη είναι προαιρετική γιατί έχουμε απρόθετη αφαιρετική του γερονδίου με αντικείμενο σε αιτιατική.

ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΠΙΜΕΛΗΘΗΚΑΝ ΤΑ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

Γ. ΧΑΣΙΑΚΗΣ
ΣΤΟΝ ΠΕΙΡΑΙΑ